

FØRSTEGANGSSAMBOERE:
Andreas og Charlottes' forhold
vil bli satt på prøve i seilbåten
på 34 fot.

NYFORELSKEDE PÅ DYPT VANN

En match på dating-appen Tinder kan føre til så mangt. Før du vet ordet av det, har du for første gang satt dine ben i en seilbåt, fått deg kjæreste, blitt båtboer og skal legge ut på ditt livs største eventyr!

TEKST
Andreas Lundbø

FOTO
Charlotte Bratberg/
Andreas Lundbø

Alle som har vokst opp ved havet har et sterkt forhold til det, og Charlotte er intet unntak. Drømmen om seilbåt og det å kunne reise langt, har hun hatt så lenge hun kan huske. Jeg, derimot, har aldri drømt om å seile, verken kort eller langt. Det har aldri vært et alternativ. Jeg vokste opp i indre Troms, og de siste fire årene har jeg bodd på Ål i Hallingdal. Felles for de to stedene er blant annet furuskog og dype daler.

Drømmen som ble til en plan

Men la oss spole litt tilbake. I april 2017 fikk jeg gleden av å entre en seilbåt for første gang i mitt liv! Charlotte hadde invitert på date til sitt noe utradisjonelle hjem; «Villa Vilja», en Etap 34s. Hun hadde på det tidspunktet bodd i båten i fire år, sommer som vinter, i Polarhavna i Tromsø. Jeg hadde aldri møtt et så spennende kvinnemenneske før.

Kanskje var det i et forsøk på å virke som en eventyrer at jeg på date nummer tre spurte om vi skulle reise på jordomseiling i lag.

I ettertid har jeg spurt meg selv om det skyldtes et akutt tilfelle av svekket impuls kontroll, og svaret er sannsynligvis ja. For Charlotte var det som nevnt hennes store drøm, og når muligheten bød seg, klamret

hun seg til den for harde livet. Noen ville kanskje si at det er tankeløst å kaste seg ut i det med en tinder-date du så vidt kjenner. Men som den kjente seileren Per Tangvald sa: «Den som lever uten litt galskap, er ikke så klok som han tror».

Charlotte var klar, men våget nok ikke helt å tro på mine vidløftige tanker om framtiden. Skal jeg være ærlig, så tvilte jeg selv på sannhetsgehalten i ordene som forlot den storkjefta munnen min. For å overbevise både meg selv og andre, sa jeg det høyt, og fikk Charlotte til å gjøre det samme. Til alle vi møtte. Vi måtte smake på ordene. «Vi skal på jordomseiling!» Hvordan kjentes det? Ville vi dette?

Det rare var at jo mer motstand vi fikk for ideen vår om langtur, jo mer giret ble vi på å gjennomføre. Det tok nesten et halvt år med prat før vi virkelig bestemte oss.

Til slutt landet vi på at det mest realistiske var å planlegge ett års seilas tur/retur Karibia.

Avreisedato ble satt til 1. juli 2019. Vi hadde lest at det var viktig for gjennomføringsevnen at man hadde et konkret tidspunkt å jobbe mot. Vi var kommet i modus, og måtte smi mens entusiasmen var varm.

Skeptiske reaksjoner

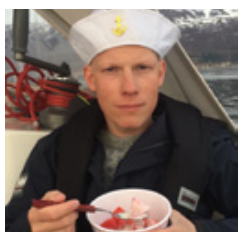
Familiene våre trodde (eventuelt håpet) lenge at hele prosjektet bare var en spøk. Far syntes det var et artig

SOL: Fra polarhavna i Tromsø til palmer og hvite strender i Karibia.

Charlotte Bjørvik Bratberg
Alder: 30 år
Oppvokst: Kvaløya i Tromsø
Yrke: Barnevernspedagog
Jobber som miljøterapeut i barnevernsinstitusjon
Interesser: Seiling, skikjøring, jakt og langrenn
Seilerfaring: seks år
Roller om bord: kaptinne
Sjøsyk: ja...

Andreas Lundbø
Alder: 32 år
Oppvokst: Målselv i Troms
Yrke: Servicearbeider offshore. Jobber for IKM
Interesser: Stisykling, skikjøring og nå... seiling!
Seilerfaring: særdeles lite!
Roller om bord: de rollene som er ledige...
Sjøsyk: nei

Villa Vilja
Etap 345, 2000-modell, produsert i Belgia. Godkjent som synkefri båt på grunn av doble skrog med flyteelementer mellom. Fungerer også tilfredsstillende som isolasjon.

påfunn, helt til han skjønnte at vi mente alvor. «E du tullat, e det nødvendig å gjøre nokka sånt? Kan dokk ikkje ta en kortar tur? Og ka med pengan, har du regna på ka det koste i tapt inntekt?» Min seilerfaring tatt i betraktning, så han ikke for seg at vi skulle komme noe lengre enn til Finnsnesrenna i Troms før vi måtte selge skuta og finne på noe bedre å ta oss til. Til orientering er Finnsnes en liten dagstur unna Tromsø...

Mødrene våre, som mødre flest, er bekymret for vårt ve og vel. Der vi ser for oss solfylte dager med deilig seilvind og store smil, ser de for seg orkan, 15 meter høye bølger og i verste fall forlis. En ting er sikkert, vi er våre foreldres barn, selv etter passerte 30 år.

Far til Charlotte er nok også litt bekymret, men han forstår oss. Han skjønner eventyrlysten og behovet for et prosjekt, for det har nemlig Charlotte arvet fra ham.

Reaksjonene ellers har vært blandet. Vi er selvfølgelig ikke så naive at vi ikke skjønner at det er en viss risiko forbundet med det vi skal begi oss ut på. Men enkelt sagt; for oss er det verdt det. Og det er jo det planleggingen er til for; å redusere risikoen til et akseptabelt nivå.

Nå eller kanskje aldri

Er vi egoistiske som skal seile av sted når familie og venner sitter engstelige igjen? Kanskje, men vi liker å tro at de kommer til å være opptatte med sitt. De fleste av vennene våre vil nok knapt ense at vi er på reise da de har hendene fulle av smokker og bæsjebleier.

Vi er kommet til en fase i livet der mange på vår alder har eller venter barn. Det virker nesten programert; nå er tiden inne for å stifte familie, klar ferdig gå! Ingen vil komme på siste plass. Vi føler oss mer vågale som venter. Det er noe deilig befriende med å trosse omgivelsenes forventninger, og bare kjøre vårt eget, egosentriske løp.

Det betyr jo selvfølgelig ikke at vi alltid kommer til å gjøre det, men timingen i livet er god. Vi har verken barn eller felles huslån, men vi har en båt og jobber som gir oss muligheten til å spare penger til langtur. Jeg var såpass freidig at jeg gav arbeidsgiver et ultimatum; permisjon eller oppsigelse. Ikke fordi jeg følte meg uunnværlig i jobben, men fordi seilturen var neste prosjekt på lista, okke som. Det ble permisjon.

Charlotte har nylig hatt to år med permisjon, så det spørs om hun får et tredje. Ikke at det bekymrer henne nevneverdig.

Vi nordmenn vokser opp i en sterk individualistisk kultur hvor rammene ligger til rette for å kunne nå sine drømmer og mål i livet. Og kanskje er det nettopp derfor vi seiler av sted; fordi vi kan og har lyst. Fordi det er nå eller (kanskje) aldri. Vi har gitt oss selv muligheten til å tre ut den forutsigbare hverdagen med fast inntekt, fast skattetrekk og faste bekymringer.

Misforstå meg rett, jeg trives i A4-boksen. Jeg har aldri hatt det så bra som jeg har det nå. Det er nettopp derfor jeg tror denne seilturen blir en suksess, uansett.

Vi får noe å se tilbake på, en historie å fortelle om den gangen vi valgte det uforutsigbare, den gangen vi våget å ta en annen vei enn flokken.

Det er jo heller ikke til å stikke under en smeltende isbre at orkansesongene blir mer og mer uforutsigbare. Den globale oppvarmingen tukler med værsystemene på jorda, og den kjente langturseileren Jimmy Cornell

E du tullat, e det nødvendig å gjøre nokka sånt?

oppfordrer folk til å dra NÅ, hvis man kan. Vi har ingen unnskyldninger for å vente. Vi kan!

Tre ukers test

Det meste kan jo ryke på båten på en langtur, og noe vil garantert gjøre det. Jeg ser egentlig litt fram til det. For all del, jeg er ingen håpløs romantiker. Når det står på som verst, vil jeg nok helt sikkert ønske meg langt bort i fra alt som har med hav og båtliv å gjøre. Det er erfaringen jeg ser fram til. Når situasjonen krever en løsning med en gang, og man må samarbeide og være kreativ for å få det til. Det er lite som slår følelsen av å mestre noe nytt, samme hva det er, og denne turen kommer til å bli spekket med mestringsfølelse. Forhåpentligvis...

Charlotte skal tross alt lære meg å seile på tur ned langs norskekysten. Noen øvingsrunder har det blitt, men langt ifra så mye seiling som jeg skulle ønsket. I fjor sommer var planen at vi skulle ha en generalprøve. Charlotte og jeg skulle være ute i tre uker og teste oss selv og båten. Hvor mye vann brukte vi, hvor mye diesel, og ikke minst hvordan taklet jeg å være på sjøen?

Det ble riktignok tur, men det var vindstille 90 prosent av tiden. Når vi først fikk opp seilene gikk det ikke lange tiden før vi måtte ta dem ned igjen. Da var det plutselig for mye vind. Jeg ble i det minste godt kjent med motoren.

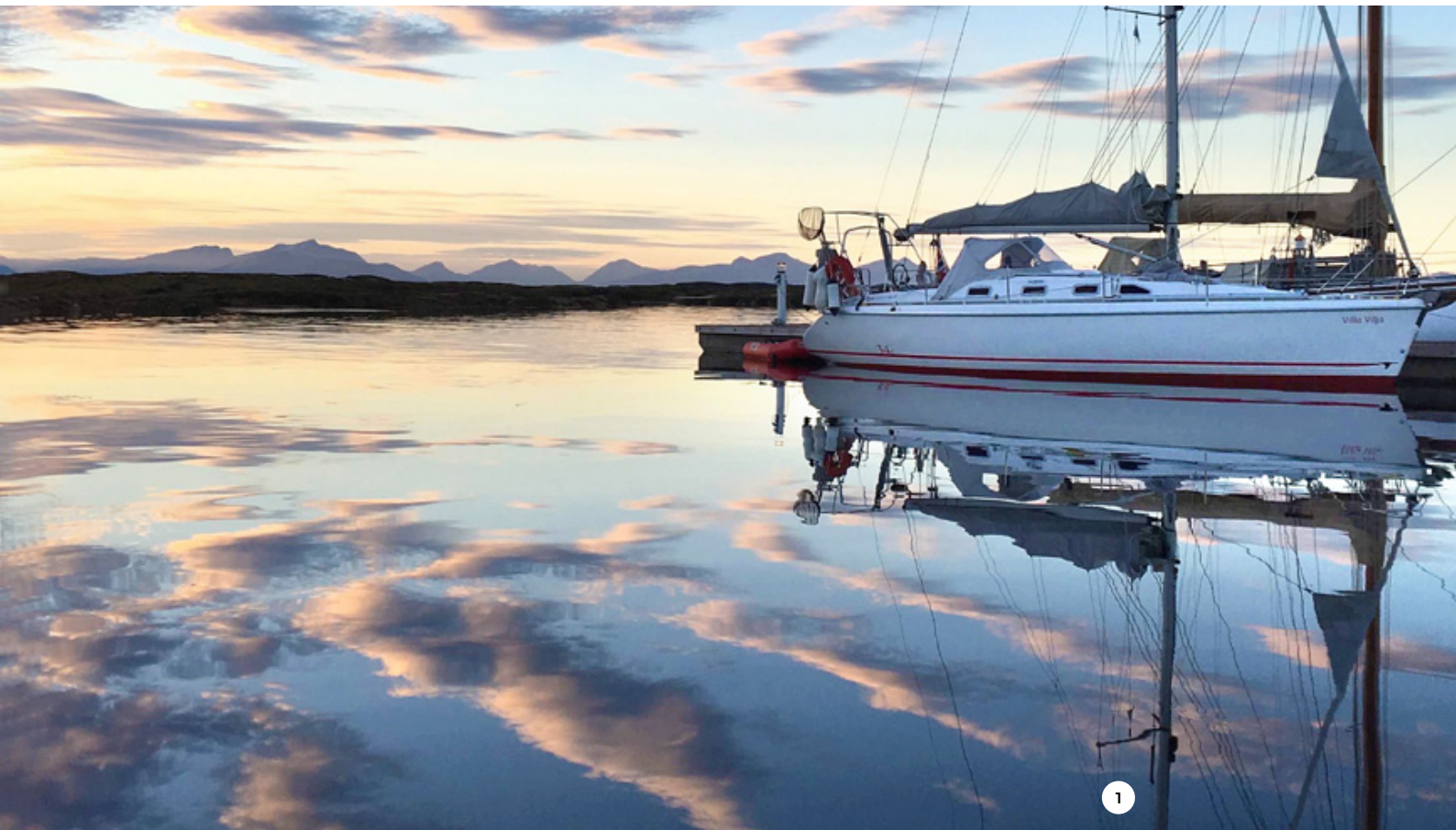
Med tanke på seilerfaringen, har jeg forståelse for at folk ikke har samme trua på gjennomføringsevnen min som jeg selv har. Men tro kan flytte fjell... Eller båt, i dette tilfellet. Charlotte er en dyktig kaptinne og en god læreremester, så dette kan fort gå bra. Den viktigste erfaringen jeg gjorde meg på denne sommerseilasen, var å finne ut at jeg elsker båtlivet.

Tenk å kunne våkne opp på en ny plass nesten hver dag, ta seg et morgenbad, lage seg fersk fisk til middag og oppdage plasser som er utilgjengelig med bil. Tre uker ble for lite, jeg hadde aldri lyst til å avslutte.

Utfordringer

Sjøsyrke blir en større utfordring, og det er ironisk nok kaptinnen som sliter. Jeg skal innrømme at det føles godt å være den mest sjøsterke i crewet, men det er utelukkende fordi Charlotte er et hestehode foran i alt annet som har med båtliv å gjøre. Det er dog en fattig trøst å være i besittelse av et samarbeidsvillig balanseorgan når man risikerer å måtte ta ansvar for ting man ikke har peiling på. Det var akkurat det som skjedde da hun skulle lære meg å håndtere båten i røff sjø på yttersida av Senja.

Jeg følte jeg manøvrerte båten bra i forhold til bølger og vind og tenkte at dette var da ingen sak. Selvtilliten var stigende helt til Charlotte kom likblek ut av byssa hvor hun skulle forberede en bedre lunsj. En ting er å stå til rors når man kan støtte seg på erfarne sjøfolk, det er en helt annen sak når den erfarne ligger nede for telling og ofrer frokosten til havgudene. De eneste tankene som surret i hodet mitt var hvordan jeg skulle få seilene ned, og ikke minst hvordan jeg skulle klare å

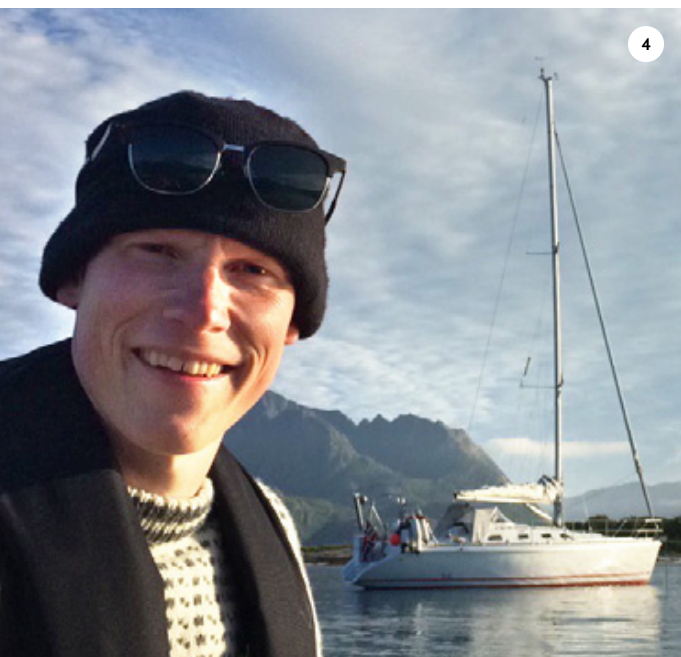
1

2

3

4

5

1 TEST: Seilas til Tranøy i fjor. Karibia i år!

2 LYKKE: Håper å finne skatten i enden av regnbuen.

3 MATAUK: Det ryktes at fisken kommer flyvende opp på dekk på Atlanterhavet.

4 LANDKRABBE: Andreas fikk testet ut båtlivet sommeren 2018. Snart starter alvoret.

5 SJØMANN: Innlandsgutten er overbevist; dette er livet!

KAPTINNE: Charlotte Bjørvik Bratberg er klar for ukjent farvann.

Nå hopper vi hodestups inn i et samboerskap i en 34 fots stor båt

legge til kai alene. To ganger før hadde Charlotte latt meg få legge til med dette monstret av en båt, men da i null vind og på blikkstilte hav. Jeg vet, 34 fot er en beskjeden størrelse for dere seilere, men for en innlandsgutt som ikke har erfaring med farkoster større enn Brødrene Dals «Elvegris», kunne det like så godt ha vært Hurtigruten jeg hadde ansvaret for.

Heldigvis klarte Charlotte å kvinne seg opp og føre oss trygt i havn. Hun så vel gjennom de blodsprenge øynene sine at bysseguttens selvtillit hadde en nedadgående kurve. Vi krysser fingrene for at alt blir bedre med tiden, både sjøsyken og seilerfaringen.

Førstegangssamboere

«Eg har no tenkt det, at om dokk fortsatt e glad i kvær- andre når dokk kjæm heim...ja, så kan jo dettan forholdet vare ei stund.» Forsiktige ord fra min ubeskjedne far. Men jeg må innrømme at han har et poeng. I to år har Charlotte og jeg hatt et langdistanseforhold.

I skrivende stund er det over fire uker siden sist vi traff hverandre. Avstanden har vært med på å holde forholdet «ferskt», og det er som å forelske seg på nytt hver gang vi møtes. Vi har brukt mer tid på å savne hverandre enn å være sammen, så alenetid har det vært nok av. Nå hopper vi hodestups inn i et samboerskap i en 34 fots stor båt. Kontrastene blir knapt større. Vi skal virkelig bli kjent med hverandre nå, på godt og vondt.

Hvordan reagerer vi i pressede situasjoner? Litt gnisninger er nok ikke til å unngå, men jeg håper det blir med det. Vi har selvfølgelig trua, men som min far så forsiktig antydte: dette blir den ultimate forholdstesten.

Reiserute og mannskap

Vi har ikke lyst til å spikre ruta 100 % da det fort kan bli endringer underveis, men vi har kommet frem til en grovkisse på kartet. Charlotte og jeg er kanskje pionerer innad i familien, men heldigvis ikke i seilmiljøet. Reiseruta er enkelt og greit basert på hva andre har gjort før oss. Opplevelsen blir uansett unik, så hvorfor finne opp hjulet på nytt?

Dersom alt går etter planen, starter vi fra Tromsø senest 1. juli 2019, følger så norskekysten ned til Stavanger-området, og krysser Nordsjøen over mot Storbritannia. Derfra leder Caledoniakanalen oss gjennom Skottland, før den beryktede Biscayabukta står for tur. Dersom jeg har blitt en kløpper i seiltrimming og vi ligger godt an tidsmessig, tar vi gjerne turen ned langs franske- og spanskekysten, i stedet for snarveien over bukta. Deretter seiler vi ned langs Portugal, videre til Madeira, Gran Canaria og Kapp Verde. Planen er å seile fra Kapp Verde i slutten av november så vi rekker frem til andre siden av Atlanterhavet før julenissen.

Veien hjem er for langt fram i tid til at vi har skissert opp ruta på kartet, men vi skal forlate Karibia i god tid før orkansesongen begynner.

På de fleste etappene vil det nok bare være oss to. På lengre etapper ser vi for oss at det er fint å være fire. Vi har mange venner og familiemedlemmer som vil møte oss i Karibia, men det er få som har meldt seg frivillig

til lange etapper til havs. Skulle du ha lyst til å være med på en etappe, må du gjerne sende oss en e-post og fortelle litt om deg selv. Kontaktinformasjon finner du på hjemmesiden vår.

Status

Det er under fem måneder til avreise, og «to-do-lista» er lengre enn et vondt år. Selv om vi krysser ut punkter, er det stadig noe nytt. Jeg skal ikke svartmale det fullstendig og si at det er ett skritt fram og to tilbake, men noen ganger føles det mer som vi står på stedet hvil.

I starten av juni skal vi ha båten på land. I tillegg til vanlig vedlikehold, skal vi skifte ut de fleste skroggjennomføringsene og bore hull i skroget for å få på plass et saltvannsinntak til en watermaker. Solcellepanel skal monteres, og vi prøver nå å sette oss inn i elektrisitetsverden. Jeg blir svett bare ved tanken på denne jungelen av ord og uttrykk.

Kartplotter, AIS, livflåte og en del andre småting må på plass. Vi skal gå over riggen og muligens montere et kutterstag. De gamle seilene trenger nok litt overhaling, og vi må investere i stormfokk og ny rullegenoa. Puh...

Økonomisk ligger vi greit an, til tross for at sparingen begynte for bare ett år siden. Charlotte har satt av nesten halve lønna, og selger det eneste hun eier på land; en sliten Ford Transit. Selv selger jeg alt av mitt jordiske gods, i alle fall hus og bil...og Jamie Oliver-grillen. Sponsoror vokser ikke på trær, så noe må man ofre for å nå sine mål.

Det er mye å sette seg inn i, og pensum-lista er lang. «Håndbok for langturseilere» av Andreas Holo har vært et nyttig verktøy under forberedelsene. For en skårung som meg selv, kan det likevel være utfordrende å sortere all den informasjonen. Heldigvis har Charlotte brukt markeringstusjen sin flittig. Uheldigvis er det snart ikke en side igjen som ikke er gullet ut.

Jeg holder på å ta båtførerprøven så jeg kan gjøre meg fortjent til å gå rundt med matroslua på «Villa Vilja». Ellers innebærer personlige forberedelser en del vaksiner og en rutinesjekk hos tannlegen. Forhåpentligvis unnslipper vi både gulfeber og tanntrekking på reisen.

Aktiviteter og tidsfordriv

Ingen av oss er særlig bekymret for at vi skal bli rammet av kjedsomhet. Jeg tenker da spesielt på de store havstrekken. Det må ikke skje noe hele tiden. Av og til er det nok å bare observere, fundere og nyte tilværelsen. I tillegg har vi masse fiskeutstyr, bøker, spill og det klassiske seilbåt-tilbehøret; kassegitaren.

Charlotte liker å fotografere, mens jeg har gått til innkjøp av både gopro og drone. Vi jobber med å utvikle en hjemmeside/blogg/vlogg der vi vil skrive innlegg og poste videosnutter fra turen. Vi håper bloggen skal bli noe mer enn en serie solnedganger. Hvis flaskepostene våre når fram, kan du kanskje lese mer om seilassen vår i SEILmagasinet? Tiden vil vise.

Vi ser virkelig fram til å legge ut på eventyr, og håper vi liker det så godt at vi vil inspirere andre til å gjøre det samme. Kan jeg, kan du! Vi har hørt at den viktigste egenskapen man trenger for å legge ut på langtur, er mot. Resten kan man lære. Leker du med tanken om å dra på langtur? Hopp i det!

«The time for being a useful member of the society, is later!». •